

урахуванням ступеня завершеності робіт на дату балансу, якщо кінцевий фінансовий результат цього договору може бути достовірно оцінений.

Одним з перспективних напрямків застосування нових організаційних і технологічних методів ведення будівництва може бути впровадження сучасних технологій будівництва [4, с. 23-30].

Наприклад, для розвитку житлового будівництва очікується впровадження сучасних технологій будівництва (СТБ): газобетонних блоків; сандвич-панелей; блок-модульних будівель; термоблоків. Такі сучасні технології дешевші і енергоефективні, при цьому зменшується тривалість будівництва і скорочується оборотність вкладених капітальних коштів.

Впровадження нових технологій та внутрішнього економічного аналізу дозволить будівельному підприємству приймати прагматичні і неупереджені рішення на основі дійсної, неприхованої інформації.

Література.

1. «Будівельний бум» в актуальних цифрах. 29 вересня 2016. Конфедерація Будівельників України». – Режим доступу: <http://kbu.org.ua/>
2. Бойчик І.М. Економіка підприємства: Навчальний посібник. – Вид. 2-ге, поповн. і переробл. – К.: Атіка, 2007. – 528 с.
3. Економіка будівництва: навч. посіб. / В.С. Степура, Н.В. Кужель, О.Г. Серова. – К.: НАУ, 2013. – 160 с.
4. Гойко А.Ф., Дудіна Е.В., Ізмайлова К.В. Економіка будівництва: Навчальний посібник / За загальною редакцією К.В. Ізмайлової. – К.: КНУБА, 2008. – 172 с.

УПРАВЛІНСЬКИЙ ОБЛІК ВИТРАТ НА ВИРОБНИЦТВО ПРОДУКЦІЇ

Корольчук І. Р., студентка

Науковий керівник: Букало Н. А., к.е.н., доцент

Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки

Виробничі витрати є однією з головних складових підприємства. Від того, наскільки точно і своєчасно вони відображаються в обліку, залежить достовірність визначення фінансового результату підприємства. Формування витрат виробництва є найбільш

трудомістким елементом облікової роботи, що вимагає зосередження уваги безпосередньо на організації та плануванні виробництва. Наявність достовірної інформації про рівень витрат за кожним центром відповідальності, центром виникнення витрат та на підприємстві в цілому, дозволяє здійснювати контроль за ними та підвищувати ефективність виробництва.

Вивченням питання організації обліку витрат на виробництво продукції займалися значне коло науковців, серед яких Ф. Ф. Бутинець, С. Ф. Голов, Т. П. Карпова, Н. М. Малюга, Л. В. Нападовська, Л. В. Чижевська та інші.

На сьогоднішній день управлінський облік є інформаційним забезпеченням процесу прийняття управлінських рішень та системою, яка повинна ефективно керувати витратами, інвестиціями, активами і пасивами, грошовими потоками підприємства. Кінцевою метою такого обліку є допомога керівництву у досягненні стратегічної мети, і тому він є необхідним для функціонування управлінського контролю.

Управлінський облік, як будь-який облік, що входить до складної облікової системи господарюючого суб'єкта, призначений для надання певної інформації. До інформації управлінського обліку, яка створюється і готується для використання менеджментом усередині підприємства, ставляться інші вимоги, які відрізняються від інформації, призначеної для зовнішніх користувачів. Зокрема, така інформація повинна задовольняти наступні вимоги: своєчасність, диференційованість, доступність форми та змісту, компактність, варіантність [1, с. 138].

Управлінський облік в практичному застосуванні включає в себе такі складові частини: облік витрат і калькулювання собівартості продукції (робіт, послуг); прогнозування, планування, аналіз і контроль витрат та доходів за їх цільовим направленням; використання облікової інформації про витрати та доходи для прийняття управлінських рішень.

НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» та П(С)БО 16 «Витрати» визначають витрати, як зменшення економічних вигод у вигляді вибуття активів або збільшення зобов'язань, які призводять до зменшення власного капіталу. У цьому визначенні сутність витрат виражається не через їх економічну природу, а через наслідки операцій з активами та капіталом для фінансово-майнового стану підприємства [2].

Витрати виробництва характеризують ефективність управлінської діяльності на підприємстві загалом, оскільки відображають сукупні затрати живої й уречевленої праці, тобто поєднання основних засобів, сировини й матеріалів за допомогою праці робітників підприємства. Раціональність такого поєднання залежить від якості управлінських рішень. У витратах виробництва відображається рівень управлінського обліку на підприємстві, оскільки вся діяльність менеджерів центрів відповідальності спрямована в підсумку на мінімізацію затрат живої й уречевленої праці.

Управлінський облік витрат виробництва має за мету забезпечення інформацією менеджерів підприємства для прийняття ними обґрунтованих рішень щодо ефективного використання праці, виробничих запасів та основних засобів. Тому інформація про витрати виробництва в управлінському обліку має бути детальною і оперативною [3, с. 314].

Цінною вона для менеджерів центрів відповідальності може бути лише за умови, якщо вона конкретизована і надається їм, як правило, до завершення виробничого процесу або й до його початку – як прогнозна. У зв'язку з цим в управлінському обліку витрат виробництва широко застосовують конструктивні та прогнозні розрахунки, експертні оцінки поведінки витрат до їх здійснення.

Оскільки управлінська діяльність менеджерів будь-якого підприємства в умовах ринку спрямована на отримання максимально можливої суми прибутку, що визначається як різниця між цінами продажу (доходами) і собівартістю реалізації продукції (робіт, послуг), то реальний вплив на прибутковість підприємства менеджери можуть здійснювати лише через формування витрат виробництва, адже ціновий фактор від них, як правило, не залежить, бо формується в результаті попиту та пропозиції.

Управлінський облік витрат виробництва здійснюється за різними об'єктами, що визначаються специфікою підприємства. Чим більше видів продукції (робіт, послуг) виробляє (виконує) підприємство, тим більше об'єктів (рахунків) аналітичного обліку відкривають в управлінському обліку. В середині цих рахунків витрати обліковують за встановленими елементами, котрі групують у статті.

Витрати виробництва в управлінському обліку узагальнюються з метою забезпечення аналітичності інформації, що дає змогу оцінювати ефективність витрат на виробництво конкретного виду продукції (робіт, послуг) і за кожним центром відповідальності окремо.

Ефективною управлінська діяльність може бути лише у випадках, коли підприємство отримує вичерпну інформацію про взаємозв'язок витрат за кожним їхнім елементом з виробництвом конкретних видів (найменувань) продукції (робіт, послуг).

Різноманітність витрат за своїм складом і структурою, особливості їх виникнення і формування за різними критеріями та включення у собівартість продукції залежать від обраного підприємством методу обліку витрат і калькулювання собівартості продукції.

Прогресивним методом обліку витрат і важливим засобом підвищення якості управління виробництвом є нормативний метод. Він дає змогу виявити відхилення витрат не в кінці звітної періоду (місяця, року), а безпосередньо в ході виробництва в момент їх виникнення. Нормативний метод обліку витрат і калькулювання собівартості продукції передбачає ведення роздільного обліку витрат за нормами і відхилень від цих норм.

За наявності розроблених норм витрат можна визначити до початку виробничого процесу нормативну собівартість продукції (робіт, послуг), а в ході виробництва зафіксувати відхилення і зміни норм й визначити фактичну собівартість. За нормативним методом відхилення і зміни норм виявляються у процесі виробництва при здійсненні конкретної операції, що дає змогу встановити місце, причини, характер і винуватців чи ініціаторів відхилень [4, с. 22].

Необхідно зазначити, що запровадження нормативного методу обліку витрат і визначення нормативної собівартості повинно бути засобом дієвого контролю за діяльністю підприємства й управління ним.

Також важливим моментом є вдосконалення механізму управління витратами підприємства, саме від вибору найкращого варіанту управління витратами буде залежати успішна діяльність підприємства, що дасть змогу досягти оптимального рівня витрат виробництва, внаслідок чого зросте конкурентоздатність продукції та стане реальним досягнення довгострокового економічного зростання підприємства [5, с. 142].

Отже, управлінський облік витрат на виробництво продукції полягає в забезпеченні підприємства інформацією для прийняття обґрунтованих управлінських рішень; спостереженні фактично проведених витрат у відповідності до їх нормативно-планових розмірів з метою виявлення відхилень і прийняття необхідних

заходів; проведення економічного аналізу результатів виробничої діяльності структурних підрозділів та підприємства в цілому.

Література.

1. Писаренко Т.М. Управлінський облік: сутність, зміст та принципи ведення / Т.М. Писаренко, Н.А. Букало. Вісник Хмельницького національного університету. – Хмельницький, 2010. – № 1, Том. 2. (147). – С. 136-140.
2. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0027-00>.
3. Гарасим. П. М. Фінансовий, управлінський і податковий облік у господарських товариствах (ВАТ, ЗАТ, ТОВ, ПОП, ПАП) [Текст] : навч. посіб. / П. М. Гарасим, Г. П. Журавель, П. Я. Хомин. – Тернопіль : Економічна думка, 2003. – 522 с.
4. Маренич Т.Г. Методи обліку витрат і калькулювання собівартості продукції / Т. Г. Маренич // Бухгалтерський облік і аудит. – 2006. – № 12. – С. 19–25.
5. Букало Н.А. Теоретико-методичні засади системи управління витратами підприємства в сучасних умовах господарювання / Н.А. Букало, П.С. Деленів // Науковий вісник Волинського національного університету імені Лесі Українки. Серія «Економічні науки». – 2013. – № 5(254). – С. 141–144.

СТЕЙКХОЛДЕРСЬКИЙ ПІДХІД У КОРПОРАТИВНОМУ УПРАВЛІННІ

Черних М. С., студент

Науковий керівник: Попова Н. В., к.е.н., доцент

Харківський торговельно-економічний інститут КНТЕУ

Одним з найважливіших завдань корпоративного управління є вивчення впливу, що чинять певні групи осіб на функціонування організації, зміни, що відбуваються в ній, забезпечення ефективності діяльності та отримання необхідних кінцевих результатів.

На даний час в розвинутих західних країнах в науці існує дві основні теорії корпоративного управління-з позиції акціонерів та з позиції стейкхолдерів. Ці два підходи принципово відрізняються один від одного способами розуміння та обґрунтуванням